

Uchwała nr XIII/109/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 15 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Burmistrza Szczytnej projekcie uchwały budżetowej Gminy
Szczytna na 2026 rok

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewelina Kruk-Florkowska — przewodnicząca,
- 2) Jacek Kalus — członek,
- 3) Małgorzata Rybińska — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o przedłożonym przez Burmistrza Szczytnej projekcie uchwały budżetowej Gminy Szczytna na 2026 rok.

Uzasadnienie

Z art. 233 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, wynika, że sporządzenie projektu uchwały budżetowej należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Przy realizacji tego zadania organ wykonawczy winien kierować się zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych oraz postanowieniami organu stanowiącego zawartymi w uchwale w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, podjętej na podstawie art. 234 u.f.p. Zgodnie z wymogami art. 238 ust. 1 u.f.p. projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz materiałami informacyjnymi organ wykonawczy przedstawia organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Na podstawie przedłożonego projektu uchwały budżetowej Gminy Szczytna na 2026 rok Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

W projekcie budżetu na 2026 rok zaplanowano następujące wielkości budżetowe:

- dochody ogółem w kwocie 73.038.865,09 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 73.530.615,27 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 491.750,18 zł,
- przychody ogółem w kwocie 3.562.628,60 zł,
- rozchody ogółem w kwocie 3.070.878,42 zł.

W odniesieniu do merytorycznej i formalnej poprawności projektu uchwały budżetowej Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdza, że rezerwa celowa na zadania z zakresu zarządzania kryzysowego została utworzona w nieprawidłowej wielkości, bowiem stanowi 0,46% planowanych wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122) w budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę w wysokości nie mniejszej niż 0,5% określonych w tym przepisie wydatków.

W projekcie uchwały budżetowej dochody bieżące określono w kwocie 44.218.314,84 zł, natomiast wydatki bieżące w kwocie 42.343.620,95 zł, co oznacza zachowanie relacji, o której mowa w art. 242 u.f.p.

Planowany w 2026 r. deficyt budżetu gminy w kwocie 491.750,18 zł oraz źródła jego sfinansowania dotyczy wydatków majątkowych, które nie znajdują pokrycia w prognozowanych dochodach majątkowych. Wskazane w projekcie uchwały budżetowej źródła finansowania deficytu są zgodne z określonym w art. 217 ust. 2 u.f.p.

W finansowanie budżetu włączono przychody w łącznej kwocie 3.562.628,60 zł, z czego z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 162.628,60 zł oraz przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 3.400.000,00 zł.

Skład Orzekający zauważa, że z projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Szczytna nie wynika, żeby gmina posiadała do dyspozycji w 2026 r. środki z 2025 r. w kwocie 162.628,60 zł (nadwyżka budżetowa, wolne środki). W piśmie z dnia 3 grudnia 2025 r. Burmistrz Szczytny przedstawił wyjaśnienie do projektu uchwały budżetowej, w którym informuję, iż zaplanowana kwota nadwyżki budżetowej w kwocie 162.628,60 zł, „to środki jakie Gmina Szczytna posiada na wyodrębnionym rachunku bankowym, w związku z podpisaną umową na dofinansowanie zadania pn: „Zagospodarowanie terenu przy stawie ul. Zacisze”. Skład Orzekający wskazuje, że w przypadku niezrealizowania przychodów z tytułu ww. środków w prognozowanej wielkości konieczna będzie zmiana uchwały budżetowej.

Jak wynika z przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, zawierającego prognozę kwoty długu i jego spłaty w latach 2026 - 2034, przewidywana na koniec 2026 r. kwota długu wynosi 19.677.573,08 zł i będzie stanowić 44,85% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Obliczona na podstawie prognozowanych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wielkości relacja spłat zobowiązań finansowych, wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, określona w art. 243 u.f.p., po uwzględnieniu przewidywanego wykonania za 2025 r., przekroczy w latach 2026 – 2029 dopuszczalny poziom spłaty.

Skład Orzekający zauważa, że zgodnie z art. 296c ust. 1 i 3 u.f.p. w latach 2024-2029 relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1 u.f.p., może nie być zachowana, jeżeli prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100 % planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Jednocześnie niezachowanie relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych.

Należy wskazać, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. w kolejnych latach prognozy, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi) oraz dochodów z tytułu sprzedaży majątku.

Skład Orzekający zauważa, że uzyskanie nadwyżek operacyjnych w latach 2026–2034 na podanym w projekcie uchwały w sprawie WPF poziomie — w kontekście wykonania lat ubiegłych — budzi wątpliwości. Wielkość planowanych nadwyżek operacyjnych w latach 2027 - 2028 prognozuje się na poziomie od 2,95 mln zł i 2,75 mln zł, a w kolejnych latach w kwotach od 1,67 mln zł do 1,8 mln zł. Przy planowanej nadwyżce w 2026 r. 1,87 mln zł oraz przy przewidywanym deficycie za 2025 r. w kwocie (-) 1,1 mln zł. Skład Orzekający wskazuje, że w objaśnieniach przyjętych wartości nie odniesiono się do realności pozyskania ww. nadwyżek operacyjnych. Objaśnienia zawierają bardzo ogólnie informacje w zakresie dochodów, wydatków, przychodów, rozchodów, wyniku budżetu i zadłużenia, nie odnoszące się do konkretnych wielkości przyjętych przez Gminę.

W latach 2026 i 2027 zostały zaplanowane dochody ze sprzedaży majątku, z czego: w 2026 r. - 3,7 mln zł, w 2027 r. - 1,4 mln zł, przy wykonanych za 2024 r. i III kw. 2025 r. odpowiednio w kwocie 1,24 mln zł i 1,22 mln zł. W objaśnieniach do projektu WPF przedstawiono wykazy nieruchomości przeznaczone do sprzedaży we wskazanych latach. Skład Orzekający stoi na stanowisku, iż uzyskanie planowanych dochodów ze sprzedaży majątku jest obarczone dużym ryzykiem, a w przypadku nieuzyskania ww. środków w planowanej wysokości konieczne będzie dokonanie zmian wielkości budżetowych planowanych na 2026 rok.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że o możliwości utrzymania relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie WPF zdecyduje realizacja wielkości budżetowych

na prognozowanym poziomie, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) i dochodów z tytułu sprzedaży majątku. Gmina powinna podjąć działania zmierzające do poprawy zdolności generowania nadwyżki operacyjnej w latach objętych prognozą.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewelina Kruk-Florkowska